Spis treści

Wstęp 13
Rozdział 1
Wprowadzenie do e-learningu 15
1.1. Panorama historyczna rozwoju e-learningu 15
1.2. Definicje i cechy e-learningu 19
1.3. Różnice między kształceniem tradycyjnym a e-learningiem 22
1.4. Główne elementy e-learningu 25
1.4.1. Uczestnicy 25
1.4.2. Prowadzący 27
1.4.3. Program kształcenia 29
1.4.4. Materiały dydaktyczne 31
1.4.5. Platforma e-learningowa 32
1.5. Modele e-learningu 33
1.5.1. Model skoncentrowany na technologii 33
1.5.2. Model skoncentrowany na prowadzącym 36
1.5.3. Model skoncentrowany na uczestniku 39
1.5.4. Model skoncentrowany na zawartości kursu 41
1.6. Formy realizacji e-learningu 43
1.6.1. Formy e-learningu synchronicznego 43
1.6.1.1. Webinar 43
1.6.1.2. Warsztat online 44
1.6.1.3. Sesja 1:1 online 45
1.6.2. Formy e-learningu asynchronicznego 46
1.6.2.1. Kursy prowadzone na platformie e-learningowej 46
1.6.2.2. Kursy realizowane na podstawie standardu SCORM 47
1.6.2.3. Kursy mobilne (mobile learning) 48
1.6.2.4. Kursy realizowane na podstawie filmów edukacyjnych 49
1.6.2.5. Kursy realizowane na podstawie podcastów 50
1.7. Problematyczne aspekty e-learningu 51
1.7.1. Zaniechanie kształcenia 52
1.7.2. Weryfikacja osiągnięć uczestników kursu 53
1.7.3. Ocena jakości e-learningu 54
1.8. Przyszłość e-learningu 56
Rozdział 2
Projektowanie e-learningu 59
2.1. Pojęcie i cechy projektu 60
2.2. Projekt e-learningowy 62
2.3. Cykl życia projektu e-learningowego 64
2.3.1. Faza inicjowania projektu e-learningowego 65
2.3.2. Faza planowania projektu e-learningowego 65
2.3.3. Faza realizacji projektu e-learningowego 66
2.3.4. Faza kontroli projektu e-learningowego 66
2.3.5. Faza zamknięcia projektu e-learningowego 67
2.4. Opis ról w projekcie e-learningowym i kompetencje… wymagane w poszczególnych rolach 67
2.4.1. Kierownik projektu 68
2.4.2. Ekspert dziedzinowy 68
2.4.3. Metodyk e-learningu 69
2.4.4. Scenarzysta kursów e-learningowych 70

2.4.5. Grafik komputerowy 71
2.4.6. Administrator platformy e-learningowej 71
2.5. Modele projektowania e-learningu 72
2.6. Kompleksowa metodologia opracowania projektu e-learningowego 74
2.6.1. Diagnoza problemu edukacyjnego 76
2.6.2. Uzasadnienie projektu 79
2.6.3. Wyznaczenie celów projektu 81
2.6.4. Dwie perspektywy projektu 82
2.6.4.1. Perspektywa pozytywna 83
2.6.4.2. Perspektywa negatywna 84
2.6.5. Planowanie dydaktyczne 85
2.6.6. Planowanie operacyjne 90
2.6.7. Opracowanie budżetu projektu 90
2.6.8. Opracowanie harmonogramu projektu 93
2.6.9. Ocena ciągła projektu 94
Rozdział 3
Opracowanie programu kształcenia e-learningowego 101
3.1. Definicja programu kształcenia 101
3.2. Elementy programu kształcenia e-learningowego 103
3.2.1. Uzasadnienie programu 103
3.2.2. Cele dydaktyczne i kluczowe kompetencje 104
3.2.3. Ustalanie profilu uczestnika 111
3.2.4. Zawartość tematyczna 114
3.2.5. Aktywności dla uczestników 117
3.2.6. Profil prowadzącego 122
3.2.7. Materiały dydaktyczne 123
3.2.8. Strategie dydaktyczne 129
3.2.8.1. Strategie nauczania 129
3.2.8.2. Strategie uczenia się 132
3.2.9. Strategie oceny osiągnięć uczestników 134
3.2.10. Tutoring 134
3.2.11.
Lista kontrolna do oceny jakości programu kształcenia e-learningowego 137
Rozdział 4
Organizowanie e-learningu 141
4.1. Organizowanie zasobów ludzkich: wybór prowadzącego 142
4.1.1. Profil zawodowy prowadzącego 142
4.1.2. Pożądane cechy osobowości e-prowadzącego 143
4.1.3. Kompetencje e-prowadzącego 146
4.1.3.1. Kompetencje pedagogiczne 146
4.1.3.2. Kompetencje techniczno-informatyczne 147
4.1.3.3. Kompetencje społeczne 148
4.1.3.4. Kompetencje dydaktyczne 149
4.1.3.5. Kompetencje cyfrowe 151
4.2. Organizacja zasobów dydaktycznych: opracowanie multimedialnych… materiałów dydaktycznych 159
4.2.1. Multimedialne materiały edukacyjne: definicja, cechy, zalety 159
4.2.2. Wybrane modele projektowania multimedialnych materiałów dydaktycznych 161
4.2.3. Prawa autorskie w opracowywaniu materiałów dydaktycznych 166
4.2.4. Dobre praktyki w zakresie opracowywania wybranych materiałów multimedialnych 169

4.2.4.1. Prezentacja multimedialna 169
4.2.4.2. Pisemna lekcja wirtualna 170
4.2.4.3. E-book 176
4.2.4.4. Podcasty 178
4.2.4.5. Pigułki wiedzy 180
4.2.4.6. Screencast 181
4.2.4.7. Filmik edukacyjny 182
4.3. Organizacja zasobów technologicznych: wybór platformy edukacyjnej 184
Rozdział 5
Realizacja e-learningu 193
5.1. Komunikacja i interakcja 194
5.1.1. Proces komunikacji w e-learningu 194
5.1.2. Rodzaje i kanały komunikacji w e-learningu 196
5.1.3. Narzędzia informatyczne do komunikacji
w e-learningu 199
5.1.4. Netykieta w komunikacji online 205
5.2. Dynamizowanie zajęć e-learningowych 206
5.2.1. Pojęcie strategii dynamizacji 206
5.2.2. Pobudzanie uwagi i aktywnego udziału w lekcji online 208
5.2.3. Metody aktywizujące uczenie online 212
5.2.4. Wybrane metody aktywizujące w e-learningu 216
5.2.4.1. Grywalizacja 217
5.2.4.2. Blogodydaktyka 221
5.2.4.3. Odwrócona lekcja 224
5.2.4.4. Wideodydaktyka 229
5.2.4.5. Metoda projektowa 235
5.3. Organizacja pracy zespołowej 239
5.3.1. Postawy i zachowania ułatwiające pracę zespołową 241
5.3.1.1. Kompromis 242
5.3.1.2. Przejrzystość 243
5.3.1.3. Szacunek 244
5.3.1.4. Wspieranie 245
5.3.2. Etapy pracy zespołowej 245
5.3.2.1. Tworzenie zespołów 246
5.3.2.2. Rozpoczęcie pracy zespołowej 248
5.3.2.3. Realizacja pracy zespołowej 250
5.3.2.4. Ocena pracy zespołowej 251
5.4. Motywowanie w e-learningu 255
5.5. Orientowanie uczestników w procesie uczenia się 259
5.5.1. Role prowadzącego w orientowaniu uczestników 260
5.5.2. W jaki sposób orientować uczestników kursu e-learningowego 263
Rozdział 6
Ocena w e-learningu 267
6.1. Ocena osiągnięć uczestnika 268
6.1.1. Pojęcie i typy oceny 268
6.1.2. Sześć kroków do efektywnej oceny osiągnięć
uczestników 271
6.1.2.1. Oceniamy, aby wesprzeć proces uczenia się 272
6.1.2.2. Uszczegóławiamy, co oceniamy 273

6.1.2.3. Wybieramy narzędzia oceny 274
6.1.2.4. Określamy kryteria oceny i informujemy o nich uczestników 275
6.1.2.5. Monitorujemy i udzielamy informacji
zwrotnej 76
6.1.2.6. Pozwalamy, aby uczestnik był bohaterem oceny 277
6.1.3. Lista kontrolna wspomagająca efektywne ocenianie osiągnięć uczestników kursu e-learningowego 278
6.1.4. Narzędzia oceny osiągnięć uczestników 279
6.1.4.1. Egzamin diagnostyczny 280
6.1.4.2. Test online 280
6.1.4.3. Projekt 281
6.1.4.4. Samoocena 281
6.1.4.5. Rubryka 282
6.1.4.6. Elektroniczne portfolio uczestnika 282
6.1.4.7. Weblog 282
6.1.4.8. Wiki 284
6.1.4.9. Mapa koncepcyjna 284
6.1.4.10. Sprawdzian wiedzy 285
6.1.4.11. Ocena koleżeńska 285
6.1.4.12. Studium przypadku 286
6.1.4.13. Ocena za pomocą gier 286
6.2. Ocena jakości e-learningu 287
6.2.1. Pojęcie jakości e-learningu 287
6.2.2. Modele oceny jakości e-learningu 294
6.2.3. Model zintegrowanej oceny jakości kursów e-learningowych 306
Bibliografia 331
Wykaz aktów prawnych 341
Słownik terminów związanych z e-learningiem 343
Spis tabel 361
Spis rysunków 363
Spis ilustracji 365